

Natuuronderzoek "Vlakwater 2009"

Venray

Ontwerp

Natuuronderzoek "Vlakwater 2009"

Venray

Ontwerp

Rapportnummer:	211x01779
Datum:	14 mei 2009
Contactpersoon opdrachtgever:	dhr. B. Mertens
Projectteam BRO:	dhr. M. Oosting, dhr. H. Venema
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, natuurbeschermingswet, natuuronderzoek, effectbeschrijving, ontheffing
Bron foto kافت:	Hollandse Hoogte
Beknopte inhoud:	Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de gebiedsbescherming van en het voorkomen van beschermde planten en dieren in het plangebied "Vlakwater" in de gemeente Venray. Om het plan te kunnen uitvoeren moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden. Deze zijn uitgewerkt in voorliggend rapport.

BRO Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
F +31 (0)77 373 76 94
E tegelen@bro.nl

Inhoudsopgave	pagina
Inhoudsopgave foto's	2
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Opbouw van het rapport	3
2. BESCHRIJVING	5
2.1 Methode bronnenonderzoek	5
2.2 Methode veldonderzoek	5
2.3 Ligging en beschrijving van het plangebied	7
2.4 De ruimtelijke ingreep	7
3. RESULTATEN	9
3.1 Gebiedsbescherming	9
3.2 Beschermden soorten	9
3.2.1 Vaatplanten	11
3.2.2 Zoogdieren	13
3.2.3 Vogels	17
3.2.4 Amfibieën, vissen en reptielen	19
3.2.5 Ongewervelde diersoorten	19
4. CONCLUSIE	21
Bijlage: Literatuur en Natuurwetgeving	

Inhoudsopgave foto's

Door het rapport verspreid staan foto's van het plangebied en de waargenomen (sporen van) soorten.

Voorpagina: Bijenkorven in het bosje "Vlakwater".

Pagina 4: Plangebied in de winter, gezien vanaf de noordzijde, met rechts het bosje "Vlakwater".

Pagina 6: Boven: Oude houtwal met konijnenholen in het noordelijke deel van het bosje "Vlakwater". Onder: Oude greppel en hazelaars in het zuidelijke deel van het bosje.

Pagina 8: Plangebied in de zomer, gezien vanaf de zuidwestzijde.

Pagina 16: Boven: Sporen van een Das in greppel aan de zuidkant van het plangebied. Onder: Schedel van een Vos in het bosje "Vlakwater".

Pagina 18: Resten van een door een Havik geslagen en geplukt jong konijn (boven) en van een duif (onder) in het bosje "Vlakwater".

Pagina 22: Zandpad en greppel langs de zuidkant van het plangebied.

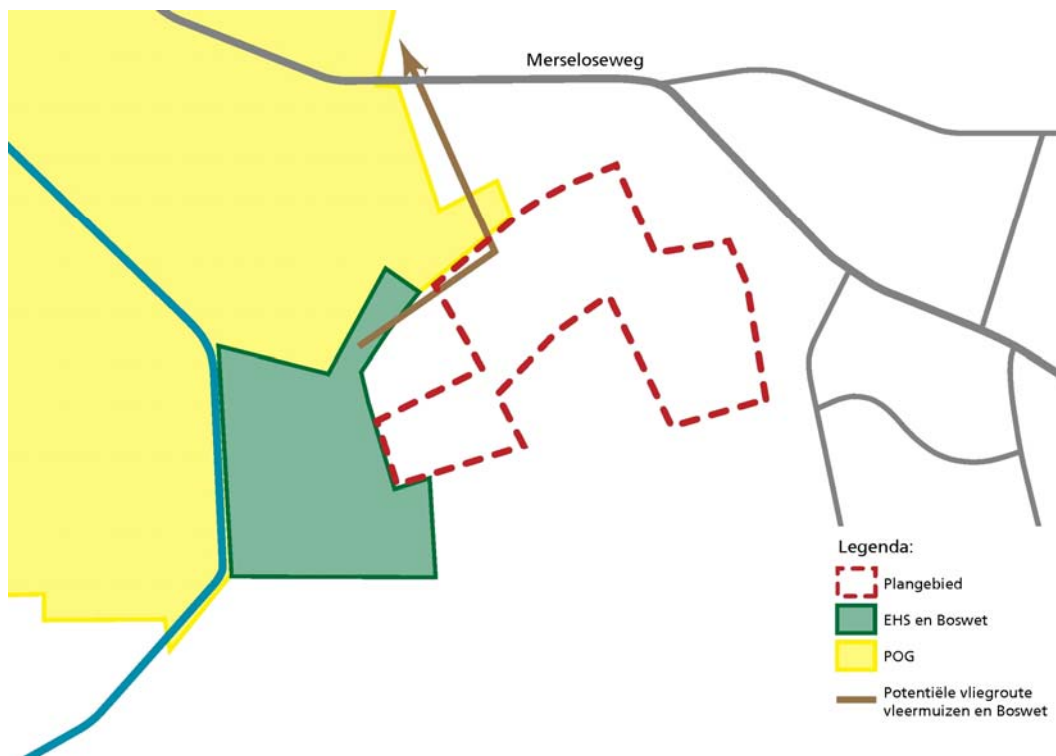
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Voor een woningbouwlocatie tussen Merselo en Venray stelt BRO een bestemmingsplan op. In het kader daarvan is ook een natuuronderzoek uitgevoerd. In dit rapport worden de mogelijk te beschermen natuurwaarden in het plangebied in kaart gebracht. Daardoor wordt duidelijk of het ruimtelijk plan doorgang kan vinden en zo ja, of daar voorwaarden aan verbonden zijn. Voorliggend rapport doet verslag van dit onderzoek.

1.2 Opbouw van het rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd. In het hoofdstuk Beschrijving wordt de onderzoeksmethode toegelicht, wordt het plangebied omschreven en wordt het ruimtelijk plan toegelicht. Vervolgens worden in het hoofdstuk Resultaten de aanwezige natuurwaarden in beeld gebracht. In dat hoofdstuk worden ook de effecten van het ruimtelijk plan op deze natuurwaarden weergegeven. Hieruit volgt tenslotte de conclusie. In de bijlage wordt de relevante natuurwetgeving toegelicht.

Figuur 1. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden.

Plangebied in de winter, gezien vanaf de noordzijde, met rechts het bosje "Vlakwater"

2. BESCHRIJVING

In dit hoofdstuk wordt de methode van het archiefonderzoek en het veldwerk uiteengezet. Ook worden het plangebied en de geplande werkzaamheden beschreven.

2.1 Methode bronnenonderzoek

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 is afgeleid of het plangebied in de buurt van Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt. In de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is bekeken of het plangebied binnen de EHS valt. Natuurloket is geraadpleegd (www.natuurloket.nl). Natuurloket geeft per km² weer welke soortgroepen daar voorkomen en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode lijst voorkomen.

Uit de Bodemkaart van Nederland is informatie gewonnen over de bodemsamenstelling van het gebied. Op basis van die informatie is mede afgeleid voor welke beschermde plantensoorten het gebied geschikt is.

De Atlas van de Nederlandse zoogdieren is geraadpleegd voor informatie over de verspreiding van alle inheemse zoogdieren (Broekhuizen *et al.* 1992). De verspreiding van de Das is geraadpleegd (Van Moll, 2002). Voor informatie over de verspreiding en leefmilieus van reptielen, amfibieën en vissen is de website van RAVON geraadpleegd. De websites van SOVON en de Vogelbescherming zijn geraadpleegd voor soortinformatie en verspreiding van vogels, evenals de Atlas van de Nederlandse Broedvogels van SOVON (2002). Voor de verspreidingsgegevens van vaatplanten en broedvogels is ook de natuurdatabase van provincie Limburg geraadpleegd.

Gemeente Venray heeft informatie aangeleverd over de aanwezigheid van dassenburchten in de omgeving van Venray en Merselo.

2.2 Methode veldonderzoek

Er zijn in totaal drie veldbezoeken uitgevoerd in en rond het plangebied. Op dinsdag 4 december 2007 is een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Het doel van dit bezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Ook zijn mogelijke sporen van dieren, de aanwezige vegetatie en de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Uit het verkennende onderzoek kwam naar voren dat er nader onderzoek nodig was naar beschermde plantensoorten, roofvogels en de Das. Dit onderzoek is uitgevoerd op twee data, te weten donderdag 22 mei 2008 en woensdag 2 juli 2008. Hierbij is de aanwezige vegetatie in kaart gebracht. Tijdens deze veldbezoeken zijn toevallige waarnemingen van andere (beschermde) diersoorten ook meegenomen.

Boven: Oude houtwal met konijnenholen in het noordelijke deel van het bosje "Vlakwater". Onder: Oude greppel en hazelaars in het zuidelijke deel van het bosje.

2.3 Ligging en beschrijving van het plangebied

De geplande woningbouwlocatie ligt aan de Merseloseweg tussen de kernen Venray en Merselo, gemeente Venray. Momenteel is het plangebied in gebruik als landbouwgrond. Op de akkers zijn de natuurwaarden zeer gering. Langs de randen komen voornamelijk akkeronkruiden en verwilderde landbouwgewassen voor, zoals Zwarte nachtschade, Akkerkool, Tuinasperge, Gewone berenklaauw, Kleine brandnetel en Paarse dovenetel. De zandpaden in het plangebied zijn in ecologisch opzicht potentieel interessant voor minder algemene soorten dan de vernoemde soorten. In paragraaf 3.2.1 is een inventarisatie van de aanwezige flora opgenomen.

Het plangebied grenst aan het bosje "Vlakwater", dat behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur. In het zuidelijke deel van het bosje staan met name Hazelaars en Lijsterbessen. Waarschijnlijk worden of werden daar hazelnoten geoogst. Het noordelijke deel van het bosje bestaat uit een berken-eiken bos met nauwelijks ondergroei. Dwars door het bosje loopt van noord naar zuid een oude greppel, die 's winters met water is gevuld. Langs de oude greppel staan enkele oude elzen. Tenslotte is er aan de oostkant van het bosje een open plek, waar bijenkorven staan. Aan de zuidoostkant van het plangebied staan enkele solitaire oude eiken.

De bodem in het plangebied bestaat uit hoge zwarte enkeerdgrond, ontstaan door ruim anderhalve eeuw landbouw in het gebied. Onder een dikke laag (ca. 1 meter) van deze voedselrijke grond ligt lemig fijn zand. Het bosje Vlakwater ligt grotendeels op gooreerdgrond, een humusrijke zandlaag van circa 20 cm. Onder die laag ligt lemig fijn zand. Ten westen van het bosje ligt het dal van de Loobeek. De bodem bestaat daar uit veengrond. Bij de onverharde paden in het plangebied ontbreekt de vruchtbare bovenlaag grotendeels, waardoor het voedselarme lemige zand aan de oppervlakte ligt.

2.4 De ruimtelijke ingreep

Het gehele plangebied zal worden ingericht als woongebied met woningen, erven, tuinen en parkeerplaatsen. Ten behoeve van de ontsluiting van het woongebied zal een entree worden gemaakt aan de zuidoostkant van het plangebied. De ontwikkeling gaat gepaard met diverse handelingen en werkzaamheden:

- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van bouwzand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van funderingen en verhardingen;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de woningen;
- het aanleggen van infrastructuur en parkeerplaatsen.

Plangebied in de zomer, gezien vanaf de zuidwestzijde

3. RESULTATEN

Hierna volgen de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek. Er is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied.

3.1 Gebiedsbescherming

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 blijkt dat het plangebied meer dan drie kilometer verwijderd ligt van beschermde natuurgebieden. Over een dergelijke afstand zijn van deze ontwikkeling geen effecten te verwachten.

Uit de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) blijkt dat het plangebied niet binnen de EHS valt. Het bosje "Vlakwater" net ten westen van het plangebied behoort wel tot de EHS. Dit bosje maakt ook onderdeel uit van een geplande Ecologische Verbindingszone van de POG (Provinciale Omgevingszone Groen). Deze geplande ecologische verbindingzone loopt in een brede strook langs de Loobeek.

Om negatieve effecten op de natuur in het EHS gebied te voorkomen wordt een strook van minimaal 30 meter vanaf de kavelgrens van het betreffende EHS bosje vrij gehouden van woningen, verharde wegen en straatverlichting. In deze zone zijn wel tuinen en vergunningsvrije bebouwing toegestaan. Uit praktijksituaties blijkt dat hierdoor de mogelijke verstoring voor voorkomende vogels en zoogdieren dusdanig minimaal is dat er geen negatieve effecten op deze natuurwaarden optreden.

De Boswet is van toepassing op het bosje "Vlakwater" en de bomenrij aan de noordkant van het plangebied. Bomen die uit deze bomenrij verwijderd worden moeten gecompenseerd worden. Daarom wordt het plan gerealiseerd met behoud van de aanwezige bomen.

Zie figuur 1 op pagina 3 voor de ligging van de EHS, POG en Boswetgebieden in en nabij het plangebied.

Conclusie: In het plan wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden in de EHS. Versturende factoren als straatverlichting, verharde wegen of woningen worden op voldoende afstand van de EHS en ecologische verbindingzone gerealiseerd. Er vindt zodoende geen verstoring van de EHS plaats. De aanwezige bomen blijven gehandhaafd, de Boswet is zodoende niet van toepassing.

3.2 Beschermde soorten

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km²-schaal. De onderzoekslocatie ligt in het km-hok 193-393¹. Uit de opgave van Na-

¹ De getallen staan voor de x- respectievelijk y-coördinaat van de linker benedenhoek van het km-hok.

tuurloket blijkt dat er in van dat km-hok nauwelijks inventarisatiegegevens beschikbaar zijn. Daarom is ook een aantal van de omliggende km-hokken onderzocht. Zie figuur 2 voor de ligging van deze km-hokken.

Tabel 1: Het aantal wettelijk beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet van beschermingsniveau 1 (FF1) en beschermingsniveau 2 of 3 (FF23) per soortgroep, het aantal beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn (HR) en Vogelrichtlijn (VR) per soortgroep, het aantal Rode-lijstsoorten per soortgroep (RL) en de mate van volledigheid van de beschikbare gegevens per soortgroep binnen de onderzochte km-hokken. Niet onderzochte soortgroepen zijn niet meegenomen.

Km-hok 193-392

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	2			7	goed
Zoogdieren	5	2			matig
Broedvogels		1		8	goed
Amfibieën	4				redelijk
Vissen		1		1	goed
Dagvlinders				1	redelijk
Libellen					matig

Km-hok 193-393

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	2			3	goed
Zoogdieren	3				slecht
Amfibieën	1				slecht
Vissen		2	1		redelijk
Dagvlinders					slecht
Libellen					matig

Km-hok 194-392

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	4			3	goed
Zoogdieren	6	2	1		matig
Broedvogels		38		7	matig
Dagvlinders					matig

Km-hok 194-393

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	3			3	goed
Zoogdieren	12	2	1		redelijk
Broedvogels		50		8	goed
Dagvlinders					redelijk
Libellen					matig

Figuur 2. De bij Natuurloket geraadpleegde km-hokken liggen binnen het grijze vierkant.

3.2.1 Vaatplanten

Volgens de opgave van Natuurloket zijn vaatplanten in het km-hok waar het plangebied in ligt goed onderzocht en komen er in het betreffende km-hok alleen algemeen beschermde plantensoorten voor (beschermingsniveau 1). Ook in de omliggende km-hokken komen volgens Natuurloket geen streng(er) beschermde plantensoorten voor. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Volgens de gegevens van provincie Limburg komt aan de westkant van het plangebied langs het zandpad bij het bosje "Vlakwater" Wilde marjolein voor. Deze soort is beschermd volgens beschermingsniveau 2. Bij ruimtelijke ingrepen dient bij aantasting van deze soort een ontheffing te worden aangevraagd.

Tijdens de drie veldbezoeken, respectievelijk uitgevoerd in december, mei en juli, is het volgende geconstateerd. De bodem van de akkers wordt, behalve langs de randen, intensief bewerkt. De huidige akkers zijn daarom niet geschikt voor beschermde plantensoorten, omdat deze hoge eisen stellen aan hun leefomgeving waaraan de akkers niet voldoen. Een deel van het plangebied ligt braak. Daardoor is een ruigte ontstaan met een monocultuur van akkeronkruiden.

In de ruigte zijn, door de hoge voedselrijkdom, geen groeiplaatsen voor zeldzame of beschermde soorten. De randen van de akkers en de bermen van het zandpad zijn wel potentieel geschikt voor beschermde of zeldzame plantensoorten. Omdat het gaat om zandgrond, kunnen er soorten voorkomen als Rapunzelklokje en Wilde marjolein (beide beschermingsniveau 2).

Uit de twee specifiek op planten gerichte veldbezoeken kwam echter naar voren, dat deze soorten niet in het plangebied of de directe omgeving daarvan voorkomen. Uit de aanwezige vegetatiesamenstelling blijkt, dat de bodem te voedselrijk is voor

deze soorten. In de onderstaande lijst (tabel 2) staan per leefmilieu in het plangebied de aanwezige soorten weergegeven, zoals die zijn aangetroffen tijdens de veldbezoeken in mei en juli. De locaties van de verschillende leefmilieus staan aangegeven in figuur 3 op pagina 20. De gronden die nog in cultuur zijn, zijn niet meegenomen.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde vaatplanten.

Tabel 2: Aanwezige plantensoorten in het plangebied per leefmilieu.

Leefmilieu	Plantensoorten	
	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zandpaden	Avondkoekoeksbloem	<i>Silene pratensis</i>
	Bochtige smele	<i>Descampsia flexuosa</i>
	Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
	Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
	Koningskaars	<i>Verbascum thapsus</i>
	Kropaar	<i>Dactylis glomerata</i>
	Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
	Veldbeemdgras	<i>Poa pratensis</i>
Greppel	Akkerwinde	<i>Convolvulus arvensis</i>
	Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>
	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
	Grote wederik	<i>Lysimachia vulgaris</i>
	Kleine brandnetel	<i>Urtica urens</i>
	Riet	<i>Phragmites australis</i>
Akkerranden	Akkerereprijs	<i>Veronica agrestis</i>
	Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
	Gewone berenklaauw	<i>Heracleum sphondylium</i>
	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
	Gewone smeerwortel	<i>Symphytum officinale</i>
	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
	Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>
	Kleine brandnetel	<i>Urtica urens</i>
	Melganzenvoet	<i>Chenopodium album</i>
	Paarse dovenetel	<i>Lamium purpurea</i>
	Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
	Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>
	Witte dovenetel	<i>Lamium album</i>
Tuinasperge	<i>Asparagum officinalis</i>	

Ruigte	Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>
	Canadese fijnstraal	<i>Coniza canadensis</i>
	Reukeloze kamille	<i>Matricaria maritima</i>
	Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Bosrand	Zwarte nachtschade	<i>Solanum nigrum</i>
	Avondkoekoeksbloem	<i>Silene pratensis</i>
	Beemdooievaarsbek	<i>Geranium pratense</i>
	Gevlekte dovenetel	<i>Lamium maculatum</i>
	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
	Heggenwikke	<i>Vicia sepium</i>
	Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>
	Hondsroos	<i>Rosa canina</i>
	Kleine brandnetel	<i>Urtica urens</i>
	Trosvlier	<i>Sambucus racemosa</i>
	Wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>
	Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>

3.2.2 Zoogdieren

Volgens Natuurloket zijn zoogdieren in het km-hok van het plangebied slecht onderzocht. In de omringende km-hokken zijn zoogdieren matig tot redelijk onderzocht. In het best onderzochte km-hok komen volgens Natuurloket 12 algemeen beschermde soorten zoogdieren voor. Ook komen er twee redelijk streng (tabel 2) beschermde soorten en één streng (tabel 3) beschermde soort voor. Omdat de gegevens niet optimaal zijn, is er in het veld extra gelet op sporen van (redelijk) streng beschermde soorten, zoals vleermuizen en de Das.

Algemene soorten

Tijdens de veldbezoeken zijn diverse bewoonde en onbewoonde konijnenholen en sporen van konijnen aangetroffen in het bosje "Vlakwater". Ook zijn daar sporen van Haas, Ree en Vos aangetroffen. Uit gesprekken met gebruikers van het bosje, blijkt dat ook de Bunzing hoogstwaarschijnlijk in het bosje leeft. In het plangebied zelf zijn twee hazen gezien in een maïsakker.

Op basis van de verspreidingsgegevens van zoogdieren (Broekhuizen et al., 1992) is afgeleid dat er, naast de waargenomen zoogdieren in het plangebied en het bosje Vlakwater, verder naar alle waarschijnlijkheid de volgende algemeen beschermde zoogdieren leven of foerageren: Aardmuis, Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Mol, Rosse woelmuis, Veldmuis en Wezel. Voor alle algemeen beschermde soorten (beschermingsniveau 1) is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (voor uitleg, zie bijlage).

Das

Volgens gemeente Venray zijn er verschillende dassenburchten aanwezig in de omgeving van het plangebied. In het open landschap langs de Loobeek tussen de provinciegrens en de N270 liggen minstens twee hoofdburchten en circa acht bijburch-

ten. De Loobeek en omgeving vormt een goede verbindingroute voor dassen om zich tussen de burchten en het foerageergebied te verplaatsen. Het plangebied zelf ligt net ten westen van deze verbindingroute en kan een onderdeel vormen van het foerageergebied van de Das.

Er zijn geen dassenburchten bekend in het plangebied of de directe omgeving. De dichtstbijzijnde burcht ligt nabij de kruising van Kiekweg en Weversven. Het bosje "Vlakwater" is tijdens het veldbezoek onderzocht op burchten en sporen van de Das. Er zijn daar geen sporen van de Das aangetroffen, ook niet bij de oude konijnenholen. Het is wel mogelijk dat een van de huidige of oude konijnenholen in het verleden gebruikt is door een Das. Het is in ieder geval langer dan twee jaar geleden dat dit voor het laatst gebeurd is. Het bosje is namelijk in het voorjaar van 2007 nog gebruikt door vossen, die er een nest hadden (mededeling van een gebruiker van het bosje) en er zijn geen dassensporen aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek in mei 2008 is een loopspoor van een Das aangetroffen in de greppel aan de zuidkant van het plangebied. Er zijn geen sporen van vraat of uitwerpselen aangetroffen in het plangebied. Het is daarom niet vast te stellen dat het plangebied een foerageergebied is van de Das. Wel kan geconcludeerd worden dat het potentiële foerageergebied van de Das kleiner wordt; er gaat circa vier hectare aan potentieel foerageergebied verloren.

Een deel van de opbrengst uit het project "Vlakwater", wordt gebruikt voor investeringen in nieuwe natuur en de EHS, met name bij het Loobeekdal. Derhalve komt er weer foerageergebied voor de Das terug door project Vlakwater. In de omgeving van het plangebied en rond de bestaande (bij)burchten blijft bovendien nog ruim voldoende geschikt foerageergebied van de Das gespaard. Vanwege de EHS status van het bosje "Vlakwater" zal er voldoende afstand worden gehouden tot de potentiële verblijfplaats van de Das, waardoor deze plek in de toekomst nog gebruikt zou kunnen worden als verblijfplaats van de Das. Er worden geen actuele verblijfplaatsen van de Das verstoord. Al met al heeft het ruimtelijk plan geen effect op de Das.

Vleermuizen

In bebouwde en agrarische gebieden zoals het plangebied komen vleermuissoorten voor als Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Vleermuizen gebruiken gebouwen en bomen als verblijfplaatsen en kolonies. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn als zodanig wettelijk beschermd volgens het strengste beschermingsniveau.

In het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen geschikte bomen of gebouwen aangetroffen waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen zouden kunnen bevinden. Wel vormen het bosje "Vlakwater" en de bomenrij langs het zandpad geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De bomenrij functioneert mogelijk ook als vaste vliegroute van vleermuizen (zie figuur 1). Het plangebied zelf is niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, omdat bomen en andere beschutting ontbreken. Ook zijn er geen slo-

ten of ander oppervlaktewater aanwezig die geschikt zouden kunnen zijn voor bijvoorbeeld de Watervleermuis.

Bij het inrichten van het gebied wordt rekening gehouden met het foerageergebied en met bovengenoemde potentiële vliegroute langs het zandpad voor vleermuizen. Er wordt een strook van tien meter vrij gehouden van woningen en straatverlichting langs het bosje en de bomenrij, gemeten vanaf de twee bomen die het dichtst op het plangebied staan. Uit praktijksituaties blijkt dat buiten deze afstand de mogelijke verstoring dusdanig minimaal is dat er geen negatieve effecten op vleermuizen optreden. Nader onderzoek naar de effecten op vleermuizen is daarom niet noodzakelijk.

Overige soorten

De kans op andere beschermde zoogdiersoorten in het plangebied is verwaarloosbaar klein, gezien hun verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt leefgebied voor deze soorten. Zie tabel 2 voor een overzicht van beschermde zoogdieren in het plangebied.

Conclusie: In het plan wordt rekening gehouden met beschermde soorten zoogdieren. Het plan heeft daarom geen negatieve effecten op beschermde soorten zoogdieren.

Tabel 2: Overzicht van wettelijk beschermde zoogdiersoorten die te verwachten zijn in het plangebied. Voor uitleg beschermingsniveaus: zie de bijlage.

Soortnaam	Functie plangebied	Beschermingsniveau		
		1	2	3
Diverse vleermuissoorten	Foerageergebied			x
Aardmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Bosmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Bunzing	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Das	Potentieel foerageergebied			x
Egel	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Haas	Foerageergebied	x		
Huisspitsmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Konijn	Foerageergebied	x		
Mol	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Ree	Foerageergebied	x		
Rosse woelmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Veldmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Vos	Waarschijnlijk foerageergebied	x		
Wezel	Waarschijnlijk leefgebied	x		

Boven: Sporen van een Das in greppel aan de zuidkant van het plangebied. Onder: Schedel van een Vos in het bosje "Vlakwater"

3.2.3 Vogels

Volgens Natuurloket zijn vogels in het betreffende km-hok niet onderzocht. In de andere km-hokken zijn vogels wel onderzocht. Deze km-hokken zijn relatief bosachtig. Er komen dan ook circa 50 soorten broedvogels voor, waarvan 8 soorten van de Rode lijst. Het plangebied zelf is slechts voor een beperkt aantal algemene soorten geschikt. In het plangebied zijn geen (potentiële) vaste verblijfplaatsen van vogels aangetroffen. In de bomen en struiken in en langs het plangebied kunnen wel algemene struweelvogels tot broeden komen.

Volgens de natuurgegevens van provincie Limburg komt de Grote bonte specht voor in het bosje "Vlakwater" grenzend aan het plangebied. Tijdens de veldbezoeken zijn echter geen spechten waargenomen in het bosje of in het plangebied. Wel zijn een Buizerd en een valkensoort gezien in de omgeving van het plangebied. In het bosje "Vlakwater" kunnen vaste verblijfplaatsen van deze roofvogels aanwezig zijn.

Tijdens de veldbezoeken zijn in het bosje vraatsporen aangetroffen van een Havik. Op vijf plaatsen in het bosje heeft een Havik vogels en een jong konijn geplukt. Tijdens het veldbezoek in juli is ook een Havik gehoord in het zuidwesten van het bosje. De kans is groot dat er in die hoek een vaste verblijfplaats van een Havik aanwezig is. Vanwege de EHS wordt er voldoende afstand gehouden te worden tot het bosje "Vlakwater" en de bomenrij aan de noordkant van het plangebied. Het plan heeft daarom geen negatieve effecten op deze en andere potentiële vaste verblijfplaatsen van vogels.

Verder komt volgens de gegevens van provincie Limburg de Patrijs voor in de omgeving. Het bosje "Vlakwater" is geschikt als broedgebied voor de Patrijs. Tijdens de drie veldbezoeken zijn echter geen Patrijzen waargenomen en zijn er ook geen sporen van Patrijzen gezien. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in (de omgeving van) het plangebied, komen er geen watervogels voor.

Broedende vogels

Voor werkzaamheden die broedende vogels kunnen verstoren wordt geen ontheffing verleend. Dergelijke werkzaamheden dienen namelijk te worden uitgevoerd, wanneer er geen vogels in of nabij het projectgebied broeden. Daarom kunnen werkzaamheden nabij bomen en bij aanwezigheid van begroeiing hoger dan 50 cm het beste plaatsvinden buiten de periode maart - augustus en moet voor aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd worden of er nesten aanwezig zijn. Indien er nesten aanwezig zijn, moet met de werkzaamheden worden gewacht tot het broeden voorbij is en de jongen zijn uitgevlogen.

Conclusie: Vanwege vaste verblijfplaatsen van (roof)vogels wordt er voldoende afstand worden bewaard tot het bosje "Vlakwater" en de bomenrij aan de noordkant van het plangebied. Als er beplanting moet worden verwijderd kan dit het beste buiten de periode maart - augustus gebeuren, omdat dan de kans op broedende vogels het kleinst is.

Resten van een door een Havik geslagen en geplukt jong konijn (boven) en van een duif (onder) in het bosje "Vlakwater"

3.2.4 Amfibieën, vissen en reptielen

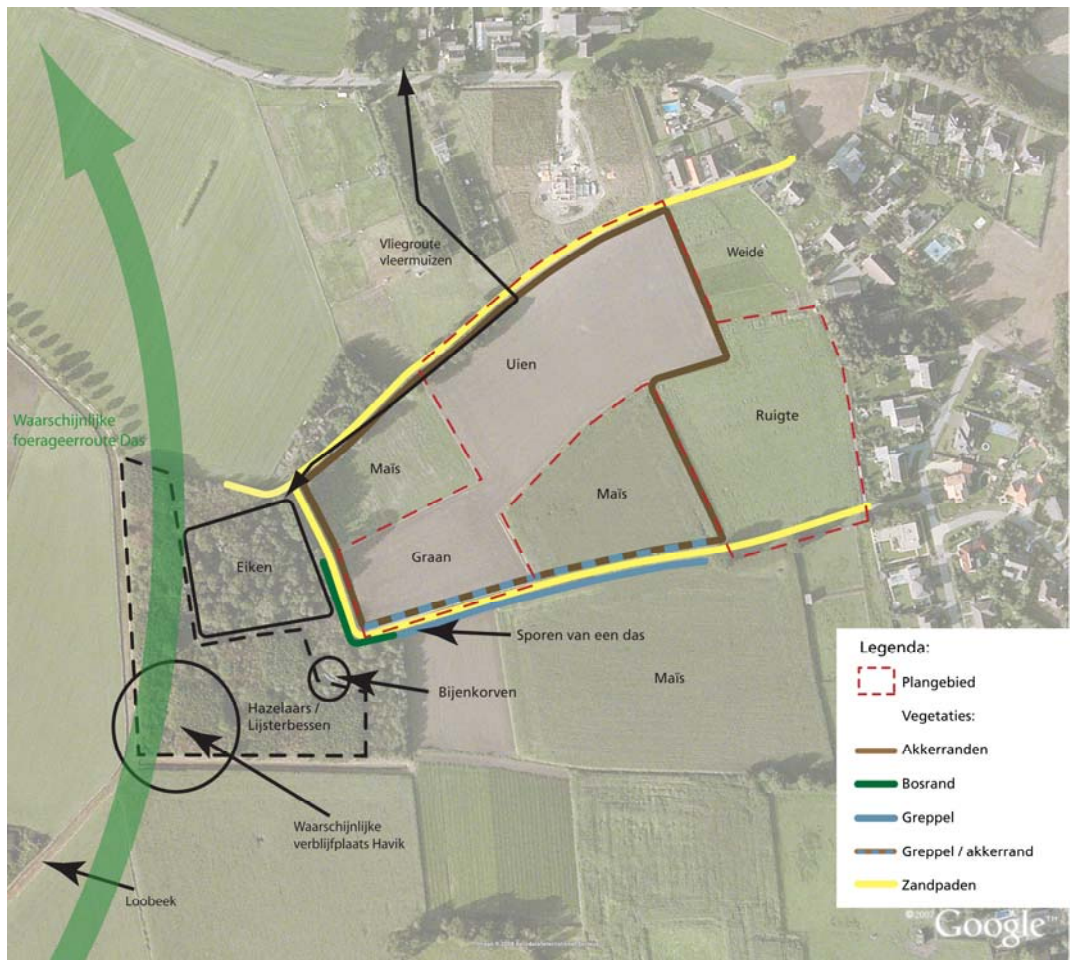
De oude greppel in het bosje "Vlakwater" is potentieel geschikt voor beschermde amfibieën zoals de Alpenwatersalamander en de Kamsalamander. In het plangebied zelf bevinden zich alleen tijdelijke watergangen in de vorm van greppels. Mogelijk komt in natte perioden de Gewone pad of Middelste groene kikker voor in de greppels in het plangebied. Voor deze algemeen beschermde soorten is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing nodig van de Flora- en Faunawet. Strenger beschermde soorten, zoals Kamsalamander en Rugstreeppad, stellen eisen aan hun leefomgeving, waaraan het plangebied niet voldoet. In het plangebied zijn ook geen leefmilieus aanwezig voor reptielen. De benodigde oude en structuurrijke struweelvegetatie ontbreekt namelijk.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde amfibieën, vissen of reptielen.

3.2.5 Ongewervelde diersoorten

Volgens Natuurloket zijn dagvlinders en libellen redelijk onderzocht. Er komen alleen algemeen beschermde soorten van deze soortgroep voor. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig van de Flora- en Faunawet. Beschermde ongewervelde diersoorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde ongewervelden. De waardplanten van de in de omgeving bekende beschermde ongewervelde soorten zijn niet aanwezig. De kans dat er beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied voorkomen is al met al verwaarloosbaar klein.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde ongewervelde diersoorten.

Figuur 3. Leefmilieus en natuurwaarden in en nabij het plangebied.

4. CONCLUSIE

Rond het plangebied “Vlakwater” komen beschermde natuurwaarden voor. Het bosje aan de westkant behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur. De bomenrij aan de noordkant valt onder de bescherming van de Boswet. In de omgeving komt de Das voor, die mogelijk in het plangebied foerageert. Vleermuizen maken waarschijnlijk gebruik van het EHS-bosje en de bomenrij als foerageergebied en (mogelijk) als vliegroute. In het EHS-bosje is / zijn vaste verblijfplaats(en) van (roof)vogels aanwezig.

In het plan wordt rekening gehouden met bovengenoemde natuurwaarden. Versturende factoren als straatverlichting, verharde wegen of woningen worden op voldoende afstand van kwetsbare gebieden en potentiële vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren gerealiseerd. Er vindt zodoende geen verstoring plaats en de natuurwaarden blijven gehandhaafd.

Het ruimtelijk plan kan daarom wat natuurwetgeving en –beleid betreft doorgang vinden. Hieraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden, die hieronder uiteen worden gezet.

1. **Broedende vogels** in en rond het plangebied mogen niet worden verstoord. Als er beplanting moet worden verwijderd kan dit het beste buiten de periode maart tot augustus gebeuren, omdat dan de kans op broedende vogels het kleinst is. Ook buiten deze periode mogen broedende vogels niet worden verstoord en moet gewacht worden tot het broeden voorbij is en de jongen zijn uitgevlogen.
2. Vanwege de **Zorgplicht** (art. 2 Flora- en Faunawet) dienen alle diersoorten in het plangebied bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende gelegenheid te krijgen te vluchten. Een mogelijke oplossing is het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden vanuit een zijde te maaien en de aanwezige greppels alleen te dempen als ze droog staan.

Zandpad en greppel langs de zuidkant van het plangebied

Literatuur

Boeken en rapportages:

Broekhuizen, S. Hoekstra, B., Van Laar, V. en Smeenk, C. (1992); Atlas van de Nederlandse zoogdieren

Meijden, R. van der (2005); Heukels' Flora van Nederland; Wolters-Noordhof

Moll, G. van (2002); "Verspreiding van de Das in Nederland 1995-2000" i.o.v. Ministerie van LNV

SOVON (2002); Atlas van de Nederlandse Broedvogels

Websites:

www.limburg.nl

www.minlnv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.wetten.overheid.nl

Interviews:

Omwonenden en gebruikers van het plangebied en directe omgeving, mei en juli 2008.

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de **Natuurbeschermingswet** (gebiedsbescherming) en de **Flora- en faunawet** (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2:** een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode² moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3:** streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat

² De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruik gemaakt worden van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor genoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenaamde "uitgebreide" toets worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvisen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te

worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Boswet

De Boswet stelt dat opgaande bossen buiten de bebouwde kom gecompenseerd dienen te worden, indien deze moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. De Boswet stelt daarbij een aantal randvoorwaarden. Opgaande beplanting dient gecompenseerd te worden wanneer deze bestaat uit:

- wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide niet bestaan uit populieren of wilgen. Knotwilgen of andere boomsoorten dienen wel gecompenseerd te worden;
- rij beplanting, gerekend over totaal aantal rijen, die meer dan 20 bomen omvatten;
- houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen met een oppervlakte van meer dan 10 are (= 1000 m²). Houtopstanden bestaande uit Italiaanse populier, Linde, Paardekastanje of Treurwilg hoeven niet gecompenseerd te worden.

Bijlage 1

Literatuur

Boeken en rapportages:

Broekhuizen, S. Hoekstra, B., Van Laar, V. en Smeenk, C. (1992); Atlas van de Nederlandse zoogdieren

Meijden, R. van der (2005); Heukels' Flora van Nederland; Wolters-Noordhof

Moll, G. van (2002); "Verspreiding van de Das in Nederland 1995-2000" i.o.v. Ministerie van LNV

SOVON (2002); Atlas van de Nederlandse Broedvogels

Websites:

www.limburg.nl

www.minlnv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.wetten.overheid.nl

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de **Natuurbeschermingswet** (gebiedsbescherming) en de **Flora- en faunawet** (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten,

is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2:** een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode² moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3:** streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruik ge-

² De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

maakt worden van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor genoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenaamde "uitgebreide" toets worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvissen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Boswet

De Boswet stelt dat opgaande bossen buiten de bebouwde kom gecompenseerd dienen te worden, indien deze moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. De Boswet stelt daarbij een aantal randvoorwaarden. Opgaande beplanting dient gecompenseerd te worden wanneer deze bestaat uit:

- wegbepantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide niet bestaan uit populieren of wilgen. Knotwilgen of andere boomsoorten dienen wel gecompenseerd te worden;
- rij beplanting, gerekend over totaal aantal rijen, die meer dan 20 bomen omvatten;
- houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen met een oppervlakte van meer dan 10 are (= 1000 m²). Houtopstanden bestaande uit Italiaanse populier, Linde, Paardekastanje of Treurwilg hoeven niet gecompenseerd te worden.